

Laureát Ceny Hansa Christiana Andersena

DAVID ALMOND

PRÍBEH
*Angelina
Broma*

ilustroval

ALEX T. SMITH

PRÍBĚH

Angelina
Bromma

PRÍBEH
*Angelina
Bronna*

DAVID ALMOND

ilustroval
ALEX T. SMITH

sloart

Text © 2017 David Almond (UK) Ltd.
Illustrations © 2017 Alex T. Smith
Published by arrangement with Walker
Books Limited, London SE11 5HJ.
Translation © Lucia Nižníková-Kollárová 2018
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART,
spol. s r. o., Bratislava 2018

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

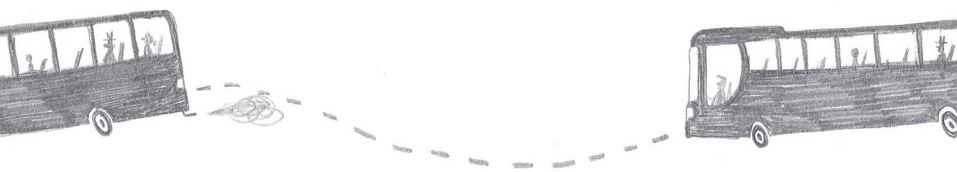
ISBN 978-80-556-3391-6

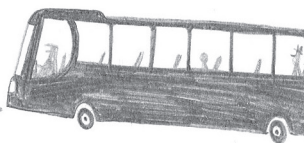
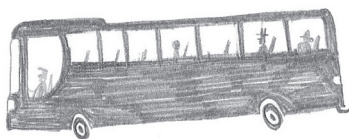
Venujem Catherine Clarkovej.

D. A.

*Venujem mojej učiteľke Pam Goodwinovej
za inšpiráciu a podporu.*

A. T. S.

1

A je to. Všetci na palube. Toto je Bert a jeho autobus. Už dlhých desať rokov jazdí na tom istom autobuse po tej istej trase. Desať rokov! To je dlhšie, ako sú podaktorí z nás na tomto svete! Predtým jazdil desať rokov na inom autobuse po inej trase na inom konci mesta. Viem, že niektorí ľudia túžia jazdiť na autobuse. Možno patríš medzi nich. Možno medzi nich patrila aj Bert, kedysi dávno, keď bol ešte mladý, veselý a plný nádeje. Dnes už nie. Veru nie! Pán Bertram Brown už má toho dosť. Ved' čo je to za život? Rozbehnúť sa, zastaviť, rozbehnúť sa, zastaviť, rozbehnúť sa, zastaviť, rozbehnúť sa, zastaviť, rozbehnúť sa, zastaviť. Brzdy škripu, dvere vŕzgajú, motor drkocce. Semaforey, dopravné zápchy, meškanie, práce na ceste, oslepujúce slnko, hmla a mláky, ľad a prekliaty sneh.

A tie zastávky! Načo vôbec jestvujú? Na každej čakajú ľudia, na každej naňho mávajú. „Zastavte, pán šofér! Vezmite nás do svojho útulného autobusu!“ Cestujúci! Kto vlastne vymyslel cestujúcich? Staré dámy s paličkami, páchnuci starí chlapi s roztrasenými rukami a slinami okolo úst, bláznivé matky s uvreštanými a grckajúcimi batolami na rukách. Vozíky a nákupné tašky a športové

kočiare a balíky. Chlapci s frajerkami a dievčatá s frajermi, ktorí si vymieňajú zalúbené pohľady, hrkútajú si a držia sa za ruky.

A deti! Deti! Nechcete, aby o nich Bert rozprával. Kto, prepánajána, vymyslel deti? Drzé, usoplené bytosti. „Odvezte nás za desať centov, pane! Peniaz mi spadol do kanála, pane! Ešte nemám pätnásť, mám osem! Pozor! Zadné koleso dobieha predné! Zastavte, potrebujem sa vycikať! Zastavte, musím...“ Čertovské deti! Načo vôbec jestvujú?

Zastaví na zastávke St. Mungo. A už sa valia, sopliaci! „Nastupujte po jednom! Nepredbiehajte sa! Sadnite si! Nechichocte sa! Prestaňte hulákať!“ Deti! Len ich kamsi zamknúť a kľúč zahodiť! Deti! „Buďte ticho! Sadnite si! Sadnite si!“

Čoskoro sa to všetko skončí. Bert starne. Veď sa naňho pozrite. Nemá takmer žiadne vlasy. Zanedlho odíde do dôchodku. Konečne bude slobodný! Starý Bert už nebude jazdiť na autobuse. Už nijaké zastávky! Žiadni cestujúci! Nijaké deti! Žiadne drzé vyškerené decká!

Ale počkať... Čo to? Čo sa robí? Bert cíti trepotanie na hrudníku! Odrazu je celý rozochvený, neistý, trasie sa! Sako mu je akési pritesné. Sotva sa dokáže nadýchnuť. Krúti sa mu hlava. Srdce mu bije ako

zvon, bum, bum, bum! Bum, bum, bum! To musí byť infarkt! Bert má srdcový infarkt!

Prudko šliapne na brzdu. Autobus zatiahne k chodníku na mieste, kde nie je zastávka. „Čo sa stalo, Bert?“ kričia cestujúci. „Tu sa predsa nesmie stáť. Ponáhľame sa domov. Musíme ísť do práce! Kolesá autobusu sa nekrúčia a nekrúčia a nekrúčia...“

Zavolajte sanitku! chce skríknúť Bert, ale nemôže hovoriť. Trepotanie je čoraz rýchlejšie, srdce búcha stále silnejšie a sako je čoraz tesnejšie.

To je koniec! pomyslí si.

Vypne motor. Cestujúci kričia jeden cez druhého, ale Bert nepočuje nič.

Všetko naokolo stíchne: rozhostí sa nádherné, slastné ticho.

Tak takto sa to končí! prebehne mu myslou. Zbohom, sladký svet!

Ale... počkať. Na hrudi sa mu čosi trepoce. Hlava sa mu krúti. Ale necíti bolesť. To nie je infarkt. Nemôže byť. Ulaví sa mu. Fuuu! Ale čo to teda je? Aha! Čosi sa deje v náprsnom vrecku. Niečo tam je, medzi perami a cestovným poriadkom. Hýbe sa to. Bert strčí prsty do vrecka a hľadá. Parom aby to vzal! Čo za čudo to vyskakuje a trepoce sa v náprsnom vrecku jeho saka?

Vytiahne to a zdvihne bližšie k očiam. Ved' to žije!

Stojí mu to na otvorenej dlani. Má krídla a na sebe akési biele šatočky. To predsa nie je možné... alebo áno?

„Čo je to?“

Vedľa Berta sa vynorí dievča v žltom svetříku a žltých džínsach. Stojí pri kabínke šoféra, hoci rovno nad hlavou mu visí nápis:

JE ZAKÁZANÉ

ROZPRÁVAŤ SA POČAS JAZDY SO
ŠOFÉROM ALEBO HO AKÝMKOLĽEK
SPÔSOBOM ROZPTYĽOVAŤ!

„Čo je to?“ zopakuje.

Bert sa zamračí.

„Nič,“ povie.

„Akože nič? Ved'...“

„Sadni si na miesto!“ okríkne ju.

Hľadá na čudo na svojej dlani. A to čudo hľadá naňho. Áno! Je to anjel.

Strčí si ho naspäť do vrecka.

„Čo sa deje, pán šofér?“ vykrikuje ktosi zo zadnej časti autobusu.

„Menší problém s motorom!“ zavolá Bert. „Pokračujeme v jazde!“

Našartuje.

„Ako sa volá?“ spýta sa dievča.

„Kto?“

„On.“

Ukáže na Bertovo vrecko, v ktorom sa vrtí anjel.

„To je váš syn?“ vyzvedá.

„Žiadneho syna nemám!“ odvrkne Bert.

„Máte! Tam! Vo vrecku!“

„Okamžite si sadni, inak ťa vykážem z autobusu!“

Dievča sa posadí, ale nespustí z Berta oči.

Bert cíti, ako sa mu anjel trepoce pri srdci. Na najbližšom semafore nakukne do vrecka a vidí, ako naňho hľadia dve malé očká.

„Vezmem ťa domov k Betty,“ šepne mu. „Ona bude vedieť, čo s tebou.“

„Pohnite sa!“ zavolá ktosi.

Naskočí zelená a Bert zaradí rýchlosť. Prepletá sa ulicami mesta a smeruje do vozovne. Cestujúci nastupujú a vystupujú. Bert berie peniaze a vydáva drobné. Nefrfle. Hovorí „prosím“ a „ďakujem“.

„Čo sa to s ním porobilo?“ zašepká akási pani.

„Starne,“ odvetí jej kamarátka. Poklepká si po čele a žmurkne. „Preskočilo mu,“ dodá.

Rozosmejú sa.

„Chudák starý Bert,“ povzdychnú si.

„Tu vystupujem,“ povie dievča v žltom.

„Nech sa ti páči.“

„Tu máte cukrík,“ prehodí.

„Čože?“

„Pre vášho syna.“

Bert na ňu nechápavo hľadí. Z náprsného vrecka sa natiahne drobná rúčka. Dievča do nej vloží želatínový cukrík. Vzápätí ruka aj s cukríkom zmizne. Dievča sa zasmieje.

„Je roztomilý!“ povie.

„Tak už vystúp,“ zavrčí Bert.

Dievča vystúpi a zamáva.

„Do skorého videnia!“ zakričí ešte. „Volám sa Nancy Millerová.“

Bert pokračuje v jazde. Vo vrecku sa nič nehýbe. Nakukne doň a zbadá anjela, ako oblizuje želatínový cukrík. Bertovi sa zdá, že si pri tom pohmkáva akúsi pesničku. Prichytí sa, že si ju pohmkáva spolu s ním.

Autobus je už skoro prázdny. Blížia sa k vozovni. Zostal len mladík v čiernom, s čiernymi fúzikmi a čiernymi okuliarmi.

Stojí pri dverách a čaká, kedy bude môcť vystúpiť. Bert šliapne na brzdu. Dvere sa otvoria.

„Konečná,“ povie Bert.

Mladík sa nehýbe.

„Konečná, kamoško,“ zopakuje Bert.

„Čo to tam máte?“ spýta sa mladík.

Ukáže na Bertovo vrecko.

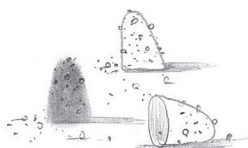
„Nič,“ odvetí Bert. „Vystúpte.“

Mladík vystúpi, ale nespustí z neho oči, ani keď sa dvere zatvoria a autobus sa pohne vpred.

„Cestujúci!“ zamrmle si Bert popod nos.

Mladík vytiahne z vrecka mobil. Vytočí číslo.

„To som ja, Šéf,“ povie, „práve som videl niečo, čo by vás mohlo zaujímať.“

2

V prázdnom autobuse je ticho. Bert mieri do vozovne a spolu s anjelom si pohmkáva pesničku.

Tam naňho čakajú kolegovia z práce. Chcú, aby s nimi išiel na pivo. Často spolu chodievajú do Šoférskej krčmy a spoločne si ťažkajú na dopravné zápchy, na autobusové zastávky, cestujúcich a tie čertovské decká.

„Vďaka, chlapci,“ povie Bert, „dnes nie.“

„Čo sa ti porobilo, Bert?“ spýta sa ho najlepší kamarát Sam.

„Nič, Sam,“ odvetí Bert.

Kolegovia sa dívajú, ako vychádza z vozovne.

„To sa naňho nepodobá,“ zamyslí sa Sam. „On je predsa najväčší frfloš zo všetkých!“

Bert kráča domov. Obloha je počarbaná oranžovými a červenými pásmi. V tme nad obzorom sa zažívajú prvé hviezdy. Prejde cez park. Vyjde mesiac a svieti mu na cestu. Bert sa zarazí. Vytiahne z vrecka anjela a položí si ho na dlaň. Anjel zamáva krídlami a tie sa zatrblietajú v mesačnom svete. Akoby sa chcel ukázať v tom najlepšom svetle.

„Kto si?“ zašepká Bert.

Anjel sa mlčky díva na Berta, akoby sám nemal ani potuchy. Ukáže prstom na Bertovo vrecko

a začne sa k nemu štvorať po rukáve. Bert mu pomôže vliezť dnu a pritlačí si okraj vrecka na hrudník. Kráča ďalej Sprievodcovskou uličkou a prejde cez bránku svojho malého terasovitého domu číslo 15.

„Ahoj, drahá!“ zavolá na Betty, len čo vojde dnu.

Betty ho privíta bozkom.

„Ako si sa dnes mal?“ spýta sa.

„Celkom dobre,“ odvetí Bert. „Pozri sa, čo som našiel.“

Vytiahne anjela a položí ho na stôl k váze s chryzantémami. Anjel tam stojí a uprene sa na nich díva.

„Veď je to anjel,“ poznamená Betty.

„Viem. Mal som ho vo vrečku.“

„Kde sa tam vzal?“

Bert pokrčí plecami. Anjel si oblizne prsty.

„Netuším,“ povie Bert.

„Je rozkošný,“ zhodnotí Betty.

„Naozaj?“

„Isteže. Veď sa na naňho pozri.“

„Asi máš pravdu,“ prikývne Bert.

„Čo vie robiť?“ vyzvedá Betty.

„Ako to myslíš?“

„Vie rozprávať? Alebo lietat?“

„Ktovie. Sotva sa poznáme. Pohmkáva si.“

„Myslíš, že má rád hranolčeky?“

„Vyskúšaj. Pred chvíľou jedol želatínový cukrík.“

„Prichystám mu volské oko.“

„Dobrý nápad.“

Betty odíde do kuchyne a položí panvicu na sporák.

„Myslíš, že by sme to mali nahlásiť?“ zavolá.

„Komu?“

„Na polícii. Možno ho hľadajú.“

„Pozriem sa do novín.“

„Dobre, Bert, možno niečo zistíš.“

Bert sa posadí do kresla a otvorí noviny. Píše sa v nich o bombách a strelbe, o búrkach na západe krajiny, ktoré sú z roka na rok horšie, o mládeži, čo si hľadá prácu, ktorej niet. Manželka premiéra si kúpila pekné šaty v dobročinnom obchode a tvrdí, že keď sa ľudia spoja, spoločne dokážu prekonať všetko zlé. Korytnačka predpovedala víťaza nastávajúcich majstrovstiev sveta. O stratenom anjelovi ani slovo. Bert pokrčí plecami. Možno niečo odvysielajú v televíznych novinách.

Pozrie sa na anjela.

„Je ti dobre?“ prihovorí sa mu.

Anjel mlčí.

„Cíť sa tu ako doma,“ ponúkne ho Bert.

Anjel zatrepoce krídlami a posadí sa k váze.

„Dobrý chlapec,“ pochváli ho Bert.

Zakryje si tvár novinami a drieme. Anjel si oprie čelo o kolená a ani sa nepohne. Bert odfukuje a obrázok premiérovej ženy sa dvíha a zasa klesá. V dome

sa šíri vôňa smažených hranolčekov. Betty si pospevuje a myslí na to, aké to bolo, keď boli s Bertom ešte mladí a hlúpi, randili spolu a boli zamilovaní.

Usmaží tri vajíčka a ohreje fazuľu. Naloží jedlo na dva veľké taniere a jeden malý a všetko prinesie na stôl v jedálni. Anjelovi nadelila jedno volské oko, tri hranolčky a sedem fazuliek. K jedlu sa podáva chlieb a maslo a dva druhy omáčok: červená a hnedá.

„Bert,“ osloví ho. Bert si pošúcha oči a noviny sa mu zosunú z tváre. Posadí sa k stolu a zbadá anjela, ktorý hľadí na tanierik s vajíčkom, fazuľkami a hranolčkmi. Pokrúti hlavou.

„Myslel som, že sa mi to len snívalo,“ skonštatuje. „Ale nebol to sen.“

„No tak, maličký,“ povie Betty vľúdne. „Papaj.“

Napichne si na vidličku niekoľko fazuliek a vloží si ich do úst.

„Takto sa to robí.“

Vezme hranolček z tanierika a predstiera, že letí anjelovi rovno do úst.

„Veľkú pusu!“

Anjel na ňu mlčky hľadí.

„Musíš niečo zjesť,“ trvá na svojom. „Bert, dohovor mu.“

Bert požuje hranolček a prehltnie ho, aby ukázal anjelovi, čo má robiť.

„Musíš jesť,“ presviedča ho. „Ako tvoja...“

Zarazí sa.

„Skoro som povedal ako tvoja mama a ocko.“
Betty sa zachichoce.

„No tak,“ nevzdáva sa. Strčí malíček do pečenej fazule a podrží ho anjelovi pri ústach. „Na,“ zašepká, „aspoň ho oblizni.“

„Daj mu trochu omáčky,“ poradí jej Bert.

Betty si na prst vytlačí kvapôčku kečupu a znova ho natrčí anjelovi.

„Aspoň trošku,“ nalieha. „Kvôli mne.“

Anjel vyplazí drobný jazýček a oblizne Betty prst. Betty sa rozplýva od radosti.

„Vidiš?“ povie. „Je to ľahké! Chutilo ti? A teraz ochutnaj hranolček.“

Nakoniec anjel zje polovicu hranolčeka a štyri fazuľky. Ochutná aj vajíčko, ale vzápätí zvráští tvár a všetko vyplúje.

„Asi by si radšej dal želatínové cukríky.“

Zapnú televízor, idú správy. Zatvorili knižnicu a v jej priestoroch otvoria obchodný dom. Ďalšie bombardovanie a strelba na Blízkom východe,

